

شرائط اشتراك :
سنه لکى ۳۰ ، التى آيلى
۲۰ غرور

ممالك اجنيه ايچون :
سنه لکى ۱۰ التى آيلى ۶ فراتقدر . اعلانات
ايچون اداره مامورى محمد زهنى بكم مراجعت ايتلير .

۱۸ اغستوس افرنجى

۱۹۱۰

۵ اغستوس ۱۳۲۶

والله اعلم بالصواب : الشايعان دار الفقه والادب

صاحب امتيازى :
شبندر زاده قلهلى
احمد هلمى

اداره و تحرير محلى :
جفال اوغلى جاده سنه دائره مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتياز ايله جريان ايتلير .

نسخه سى هر پرده

۲۰ باره در .

۱۳ شعبان ۱۳۲۸

حقتده حکومتک نظر دقت و همتی جلب ایدرو شو
یارم ملیون لیرا مصرفی اداره ده برلی مأمورلرک سفیل
ومغدور بر اقلیماسی اسبابک استکمالی نیاز ایلرر.

روسیه کی کدلیک

و نبوت احديه حقتده کی

رساله مشهوره سی

شمندوف و تلغراف و سائر شیمدیکی حالد اقالیم
مسکونه بی یکدیگر کیله ربط ایچون خدمت ایتدیکی
کی ادیان موجوده دخی قرداشجه سته یکدیگر لرنه
یاردم ایتک ایچون غایت عاقلانه و طبیعت موافق بوللر
آچق غیر سندهر، دیانت محمدیه حقتده روس
جریتلرنه معلومات صحیحه و یرمک فائده دن خالی
دکلر. زیرا روسیه جمیات مذهبییه سی دیانت محمدیه
دائر ظلمت جهالنده اولوب دیانت مذکوریه عن
جهل اسناد ایلدکاری قساقلرک بوشلانی میدانه
چیتارمسی لاید کورینور. خرسیتاناری اولدیرمک
ویا خود انجتمک ایچون حضرت محمد هیچ بر وقت
امر و یرماسدر. فقط دیانت محمدیه بی لایقیه یلله یانلرک
بر چوق بالان اشرافی کوریلور. حالوکه بالعکس
دیانت محمدیه هر یرده و هر محله و هر وقته حسن
امتیاجی امر و حتی دشمنلری حقتده حسن معاملیه بی
تنبیه ایده یور. حضرت محمدک سیف ایلله مأمور
اولمسی دخی حکمته مخالف بر شی اولوب عربستان
جولنده بعض جنکاور عربانک دفع تعرضلری
واجرای قوذا ایچون بویه بر واسطه یه مراجعت
مقتضی ایدی. کندولرینک قنالقیرنی طوغرللق
ایچون بعض ملتان مقدس اولان قرآن عظیم الشانه
اسناد ایدرلر. قرآنده بو مثالو شیر امر اولمیدنی
مثالو خرسیتانلر حقتده بعض وعداوت دخی تنبیه
اولمیسور. حضرت محمدن صکره کلش اوللرک
ایشلکری افسال غیر محقه بی حضرت محمد و انک
تنظیم ایتش اولدینی مذهبه اسناد ایدرلر. چونکه
اونلر قرآن عظیم الشانده اولان طوغر بلقندن زیاده
زیاده سلاح مظفریتله اولان شان وشوکتیه مبال
اولوب ایشسته بو میله تبیتله اللرنده سلاح اوله رق
میدانه آلمشدر. نصلکه حضرت عیسی نک
منسوبلرندن بعضلرینک قان دوکک خصوصنده بو
مثالو قباحتری دخی کورلشدر. زیرا بونلر تیمورلی
زنجیرلی محاکم روحانیه تنظیم ایدوب بو سایه ده مذا
هب خرسیتانییه بی محافظه ایتشدر. مذاهب مختلفه
حقتده غایت عاقلانه و منصفانه بر صورتده بیسان
ملاحظه ایتک وقتی کلدی. زیرا یهودی خرسیتان
ومسلمان مذاهبتک اوجیده بر بطندن تولد ایتش
قز قرداشلر کی اولوب اوچی دخی حقدیر یهودی
مذهبی ایمانجه خرسیتانلرک قانی بو مذهب سالکری
ایچون مباح ومسلمانلرک محوی خرسیتانلرجه
وخرسیتانلرک محوی مسلمانلرجه لازم اولدیتنه دایر

اداری، سیاسی مقاله یازمالری تذکره سامیه ایلله منع
ایدلدی.

عجبا بوراده کی بیچاره لرک — اطراف و اکنافی
دکترله محاط اولان کرید — جزیره سنده کی مسلمانلردن
نه فرقی واردر؟

بز بلکه اونلردن ده زیاده ظلمه، غدره هدف
اولویور. کریدلیر؛ هیچ اولسازسه شکایتلری
شیمدیک بر درجه یه قدر اسباع ایده بیسلورلر.
حکومتزده وظیفه سی ایفادن بر آن خالی قالمیور.
بز، زوالی بز؛ حکومت مشروعه مشروطه منک بویه
مشغله لی بر زماننده سکوته مجبور اولویور. یو مجبوری
دائرجه جس ایدلیدی کوندن بری هر کون برر
درلو حقارت، برر درلو اذیتلرله بز ی تحت القهر
و نان پاریه محتاج «دینه جک بر حالد بر اقییورلر.
مراجعتلرک اوکته آهین دووادرلر چکیورلر.

مثلا: برایکی کون اولیسی غرب، غرب دیندیکی
قدرده کولنج بر امتحان مسالسه سی چقیدی. (!)
امتحانده آنحق معاشلری سکزر یوز غروش اولان
یکرمی، یکرمی سکز سنه لک امکدار، غیور، امور
دیده، معاملات اداره ده بهره ورسوخی اولان فعال
بر طاقم مأمورین مقدره نک داخل اوله بیله چکی
سویلندی (!)

— بر کره انصاف اولنسون — بوقدر سندن
بری اترلی یه نوبده شیمدی کیکلری قالن و بوتون
وظیفه نظیفه لری بحق ایفایه ساعی اولان مأمورین
ناصل اولویورده امتحان خصوصنه تابع طوتولور؟
بواصول، ممالک متمدنه نک هانکی اقلیمنده جاری
بر اصولدر؟ باقلمز یوق، ایده نمز یوق.....

لغظاً وار، معنا یوق کی دره.
شعبات مدیرانی، ترکیه بیلمز بر آلی محروم حسن
عدالت آدمیلر. طیشاریدن غایت خوش کورنمکده
اولان بودا رده و شودور دلارای مشروطیتده بیله
حقیقی اظهاره مقتدر برلی مأمورلر یوق که؛ حقو قزی
مدافعه ایتک ایچون تشبثانده بولونسون. تورکجه
بیلمزلر حسابنه جالبشوب چبالان هپ بیچاره ترک
مأمورلریدر. چونکه معاملات و هله مخبرات عمومی
تمامیه ترکیه در. بویه اولدینی حالد حالا حکومتی
اغفال ایتک، بزلی ده احقچه قوللایق ایتیلورلر.
قانون اساسیه نک اون سکزنجی ماده سی «تبعه
عنائیه نک خدمات دولنده استخدام اوللق ایچون
دولتک لسان رسمیه سی اولان ترکیه بی بیلملری
شرطدر» دییور. او حالده بوا دایره کی ترکیه بیلمز
لره نذیه لم؟

بوراسی آرتق بویوردیکز کی یه مملکت اولاماز.
ایله کیفی بر اداره اولماز و اوله ماز. دائما حکومتک
تفتیشانی آلتنده قالمالی، محرم فرمانی دییه فرمان
موجبجه صبقی بر قوت و توله تابع طوتومالی دگی؟
«حکمت»

یک محق و یک طوغری اولان شو احوال و شکایات

حضرت عثمانک خلافته ترجیحاً نصیب عمرو بن عاصک حیلله سیله
اولمیدی. بوندن طولایی اکثریت اسلامیه و بالخاصه هاشمیلر
ذاتاً مقبر ایکن یوزکوستنر سوه اداره اغبراری مخالفت
و عداوت درجه سته کوروردی.

امویلر ایچون ارتق وقت فرصت حاول ایتشدی. ظهور
عمدی ایلله آللردن قاجردقلری جاه و اقبالی، جناب عثمانک
موقع خلافته یکمه سیله یا قلاماش اولدیلر. لکن امویلر بو
موقتی الی لاید کندی آره لرنده یتیشلره تأمین ایچون شو
کی شیر یاغنه مجبور ایدیلر.

۱ — قبیلله و فرقه طرقدارلنی، دین و وحدت اسلامیه
فکرینه ترجیح ایتدیرمک،

۲ — ناثرت احتراضاتی افاد، صفوت اسلامیه بی اخلال ایتک

۳ — کندیلرندن ایرلامیه بی طرقدارلر پیدا ایللمک،

۴ — هاشمیلرک رقابتدن قورتولای اوزره اونلری تماماً

آزیمک،
۵ — هاشمی — اموی رقابت و مجادله سیاسی سنی دخی
بر شکل صوقه رق بوتون مسلمانلری، مسلمانلره اساساً هیچ
بر علاقه سی اولمایان بومالیه غوغاسنه علاقه دار قیللق.

امویلرک بویورغری تماماً اجرا ایدلشدر. نه ردائی تحق
ایدن مروان حقتده عدالت شرعییه بی اجرا ونده مقامندن
استعفا ایتدیکی ایچون تهوره کلن خلق طرفندن جناب عثمانک
قتل ایدیلدی. امویلر ایچون بر نعت غیر مترقبه اولدی. ارتق
عصر لرحه سورمک اوزره اسلام ایکی فرقه یه ایرلشدی. ایکی
فرقه آره سنده داماد نبوی، عشره مبشره دن بری، ساجین
اهل اسلامک الکحلیلی اولان جناب عثمانک قایله ملو بر
حنقی آچیلش ایدی.

حضرت عثمانک شهادتی اوزرینه حضرت علی نک مقام
خلافته کیشی. ده بو بویوک بر لاکت اولدی. امویلرک ایلک
ایلی یکی خلیفه بی. خلیفه شهیدک قتلنده مدخلی بوا و تمه لایم
اولدی، بوتامه بر شکل معقول یرمک ایچون امام علی نک
حقه مقرون و فقط هیچده سیاسی اولمایان مهارتس اجرا
آنتدن استفاده ایتدیلر. امام علین «عثمانک قاتلرینک
قصاصنی طلب ایدیلر» بویه بر شیه جناب علی مقتدر اولامازدی
چونکه بواصری ایفا ایچون آلتده اقتدار و وسائط اجرائیه
یوق ایدی. شو اضطرارک شکلی امویلرجه کمال مهارتله
تبدیل ایدیلدی؛ امویلر بوتون وقوعات او درجه یاردم
ایتدی که امام علی نک اوزرینه حضرت نبی ص. ع. نک
الکسوکلی زوجیه سی عایشه بی، یته عشره مبشره دن طلحه
وزبیری سوق ایتدیلر. محارب طلحه و زبیرک شهادتیه نتیجه
لندی؛ یعنی خون عثمانله قسماً ملو اولان حنقه عین مقبولت
و محتریمته ایکی صحابی نک قانی ده انضمام ایتدی.

وقت فرصت کلشدی. امویلر رفعلوای عصبان ایتدیلر،
بیکرله مسلمانک شهادتندن صوکر ایکی فرقه آره سنده کی
محارب ضرورتاً نتیجه سز قالدی، حقیقتده ایسه هاشمیلرک
ملو بیتله ختام بولدی.

[صوکی وار]

بر فریاد حق

«آل دینیز بر مکتوبدن.»

یکسن هفته کی «حکمت» جریده فریده لرنده
«عثمانی خزیننه سی یه مملکت اولاماز» عنوانی بر مقاله
منظور ملت اولویور.

بو مقاله اوفدربی طر فانه قلمه آلمش که انسانک
او قود قجه اوقویاجنی کللیور.

بوا دایره دن دوتن دولابلر، سوه استعمالات،
اسرافات ایچون چه و یریان فیریلدا قرتعداده کلز درجه
ده چوقدر. بروقتلر، بوا دایره ده عثمانی و تخصیص
ترک مأمورلرینه ایدیلن حقارتلر غرتلرله انظار ملته
غرض ایدلشیدی. نهایت مأمورین حکومتک غرتلره

اونودلری ایجاب ایدر . بو اون طقوزنجی عصرک نهایتله دقله نظر قلملیدر . زیرا بو عصر مدنیته اساس علم و ادب موجوددر . خلاصه کلام جهل سنک حایم مطلق و معین علی الاطلاق اوله رق انجق بر آله موجوددر . فقط انسانلرک افکا سقیمه مختلفه سی یگدیگرلرله تباین و تضاد اوزره یشامق مجبوریته تولید ایلدی . شمدیکی جمعیات مدنیله اوله صرف نقلی اولان شیارله مشغول اولوب هر شئی صورت ظاهره سنه کوره ندقیق و بو وجهله هر شئی عقله تطبیق ایله اوغراشیور . حضرت محمد ایله انک تنظیم مابعدی وار

بر مکتوب

[ارباب حیثه]

مکتبه کی مشاغل کثیره ذهیندن کوزلری آجایوردیم . بونک ایچوون یالکن صراط مستقیمه حصر مطالعه ایدرک حکمتک صحایف حقکویانه سی بیه مصادف نظرم اولاماش ایدی . فقط یکنلده مطالعه کذارم اولان حکمتکیزک بر نسخه قیسه سی بنی طاتی بر تخیله سوق ایدرک آملله تطابق ایتدیکی ایچون ایمدا قاره دائمی اولغه قرار ویردم . ایسته بو قرارک بر نتیجه سی اولارق مؤسس محترمی ایله رفقای مبعجله مساعدیه ایضای تبریک و تشکرله عرض احترام اتمکی بیوک بروطفه و جیدانیه اولارق تاقی ایتدم . عینی امل مقدسی پرورده ایدنار بیتنده دائمی بر ارتسایا معنوی صمیمیت بولنه جفته قانع اولدیمدن ، هنوز بر طایه بولنه قلمه رغماً بو ورقه تقدیریه می کوندرمک جسارت ایدیور ، و بومالک توسیع انتشاریه صرف قدرت ایدنلری موجدنک برر امکدار شرفداری مستقیله بتون قلمله سالامایورم . الله ، موقتیکیزی تسهیل ایتسون . کندی نامه اولارق بو کون سزی تأمین ایدمیلریمک : بوماله خدمت ایدمیلیمک ایچون کنجاریمزه اوله بر انهمالک آتشاک مسایع واردرک اک دهاش وسائط تحریبه بونی منع ایدم . شعله تفکرک صفحه نوار افکاسی اولان وجدان هیچ بر قوته سر فرو ایدم . درعهده ایتدیکیکنز ایشک هنوز وقتی کله مشدر ده بن بد بیناره آلدیرمایکنز . سزه ظهیر اولاجق اوله معظم بر اوردو واردرک سلاحی مؤثر فقط کندیسی مصون تحبازدر . بو اوردو حق و حقیقت اوردوسی در . افرادی ده منتسین حق و حقیقتدر . ایاری ۱ ورقه نهایت ویرمذن اول دهاس بر آرزوی بیسان ایتک ایتدورم . اوده یاغزه کیزی توسیع ایله عربجه و فارسیجه مقاله لک دخی بازماسی ؛ و یاخود آروجه بو ایکی لسان اوزرینه غزته نشر ایدرک بتون جهات عالم اسلامه یا بلیماسیدر بوندن ماعدا اقتضا ایدن برلرک عمومی قرآنخانه لرینه بخانا کوندرلیسی فوق العاده حسن تأثیر ایدر . بو امر معظمک تأمین حسن تمشیتی ایچون بالعلبع سزک وسعت مالیه کن مساعد اولاماز .

لکن بونی ادامه ایدم چک محب دین حمیتپروان ملت بولنه مازی ؟ بو نقطه یه بتون نصیه دار وجدان ارباب انصافک نظر دقتی جلب ایدم .

بر غایه امل واردرک غایه حیاددر . بونی هرکس بیلملی .
۳۱ اغستوس سنه ۱۳۲۶
سلانیک فرانز مکتبی طلبه سندن
بوسنلی
۱ . ۱ . ۱

« حکمت »

بو حیثی کنجه ، بزه قارشی اظهار ایتدیکی حساب مودتکارانه دن ناشی تشکرلر ایدر . احتسا سات عالی و طنبورانه و اتحاد کترانه سندن دولایی ایه کندی وجدانک مظهر شکرانی اولاجنی شه سزدر . جناب حق ، حارس شرف ملت اولاجق بویه کنجلمزک عددینی تکثیر بو یورسون .

برخصمق قوتات

کرید مسئله سی . — اسلاو اتحادی . — جاوید بک و آلتایا . — استعراض ایدی . — بوقوتازک تأثیراتی . — قره طلاغ و عثمانی هیئت . — کلیمالر مسئله سی . — عثمانی روم کنجلی . — بولغارستان و عثمانی مناسباتی . — حیثی بولغار و ولنداشلرمن . — شیخ اکبر قدس سره حضرتلرینه ممز خلیفه منک هدیه لری . — ارمنی بطریق و مسائل معلقه .

کرید رؤسای نامی آلان ضنادید شقاوتک یونان عباس مبعوثانسه نامزدلکاری فویق فکرنده اولدقلری معلومدر . حانیه ده کی انکثره ، فرانسه و روسیه قولسو . لوسلری ، بویه برحرکندن تولد ایدمک تیلککی ضنادید صرقومه یه شفاها تبلیغ ایتلارد . باری برعضحال تقدیم ایدملردی ده اوافق اولوردی !

پانسلویرم دینلر خیال خام برینه « نأو اسلاویرم » نام مستعاریه عرض وجود ایدن دیگر بر خیال خاندن بحث ایتدیکی صرمده مجارستان باش و کبلی ، اسلاولرک منافع متقابللری [روسیه آمانه خدمت ایدمک اولان] بویه براتحاد مساعد اولادینی سوله مشدر . مجار اژانسی مشارالیه باش و کبلی ، عثمانی حکومتی حقه ده کی افادانک تغییر نیدلش اولدینی بیان و مجارلرک عثمانلرله قارشی مودخی تأمین ایدیور .

مالیه ناظرمن جاوید بک آلتایاده سوک درجه یارلاق غایت خاطر نوازانه قولاره مظهر اولمشدر . کنج ناظرمنه ایدیلن حرمت و رعایت ، عثمانی ملتله عائد بولوندیندن آلتایا حکومت و ملتله قارشی ملت نامه تقدیم تشکرات ایدم .

استعراض مسئله سی موقتیه نیجه نشدر . شرائط اهون و موافقتدر . باخصوص که تأمینات ایچونده کفیل اراده سی صورتیه تدلیلن خزینهن قورتارلیدر . جاوید بکی بوتون روحله تبریک ایدم .

بوقوتازک تأثیراتی یونانستان ایچون غایت مدشن اولمشدر . اک طوغری حساب ایدن اقتصاد بونک طنه کوره بوقوتازدن یونان تجارت بریه سنک شمدی به قدر اولان ضرر و زیانی [۵۰۰.۰۰۰] لیریه بالغ اولمشدر . بو بر مقدمه در ، هله یونانلیر سبر بو یورسونلر . اقتصادا دخی « جانلقنده » اولان عثمانلیر ، بالقرایاره ده ا لطیف و طریف او یونلر حاضر لاقنده در .

قره طلاغه ارسال اولونان عثمانی هیئت سفارتی

فوق العاده اعزاز و اکرامه نائل اولمشدر . ایکی مملکت آرمه سنده کی ودادی تقویه ایدمک اولان بو محبتکارانه نمایشر باعث ممنونیتدر .

کلیمالر قانونندن ناشی روم بطریقخانه سنک عثمانلقله قابل تردیف اولمایان چپرکین تشبیهات و حرکاتی اورویا مطبوعاتنک منصفلری طرفندن تقبیح ایدلکده در . روم بطریقخانه سنک اطواری تقبیح ایتمک ایچون حقو ک هر شکلی انکار ایجاب ایدر .

روم عنصریه منسوب عثمانی کنجلی ، بطریقخانه نک حرکات حمیتککنانه سی تنقید و تقبیح باشلامشدر . بو مسئله حقهده آروجه بیان مطالعه ایدمکیز . شیدیلک دییه بیلیرک : بواشده بطریقخانه غریب بر غشامت ، و بواکم افندی شهرتیه غیرمتناسب برحرکت ابراز ایتدی ، بز بوتون قلبزله روم عنصر عثمانیسنک بو اوچورومه ملوغری یواکم افندی تقیب ایتمه لرینی منی ایدم .

ارمنی بطریق افندی منازع قیه اراضی مسئله سندن ناشی باب عالی یی زیارتله شورای دولته یابیلان مقرراتک تعدیلنی طلب ایتشدر . الله شاهددرک هیچ برحیثی مسلمان ارمنی و ولنداشلرینک ضررینی ایسته یمن . لکن مسلمانلرک ضررینه اولارق « کلاه قایه » صورتیه بر حل و تسویه راضی اولاماز . بطریق افندی به منافع خصوصیه مودت و سوره کالی محبتی ترجیح ایتسه سی و حکومتزده حق و عدالتدن ایریلماسی رجا ایدم .

خلیفه دیانتپرومن افندمن حضرتلری ، شیخ اکبر قدس اولمشدر حضرتلرینک صندوقلرینه غایت قیمتی برشال اهدا ایتلارد .

عثمانی - بولغار مناسباتنده براز کرکینلک واردر . بوده تکدیانه رغماً ما کدونیا قومیتلرینک مشوق حقیقیسی بولغار حکومتی اولاشندن . بولغار ناظرلرینک بیانات عجیبلرندن ایله ری کایور . بز ، حکومتزه ثبات و منانت توصیه ایدم . بولغار حکومتک امور داخلیه منه حق مداخله سی اولاماز . بولغارلرده ، سائر عناصر حقهده یابیلدینی کی ، بردانه بیه سلاح قالمالیدر . بز بولغارلری وطن قارداشی بیلورز ، بنابرین حال آسودکی وصاله ده کندی مملکتزده مسلح بولوغامنه هیچ برلرزم یوقدر . محاربه حالنده ایسه اهالی یی حکومت تسلیم ایدر . بو حق قبول ایتمین عثمانی بولغارلر ، عثمانی ساییله مایه جقندن وارسون و ملزندن دفع اولسون کیتسونلر .

قوسوده کی بولغار و ولنداشلرمن ، آرتق بئش اون ملون و سمرسینک او یونجانی اولمایه جقلری و موقع اقتدارده قالی ایچون بولغار قایتنه سنک ترتیب ایتک ایسته دیکی قالی قومیه ده آقتورلک ایتیه جقلری اثبات ایدیورلر . بودعه ده سوکی و ولنداشلرمن هر طرفده و علی الخصوص کوبرلی و سلانیک مباحثانده منتظر عقد ایدمک بولغار قومیه و غیرت لرینک یالانلری و حق لرنده اختراع اولونان کولونج تصنیعاتی پروتسو و تکذیب ایتلارد . بولغار بولنداشلر منک حییات عالی و طنبورانه سی تقدیر و تجیل ایدم .

اعمال خصال

اعمال خیالک اون فورمه دن عبارت برنجی کتابی غایت طریف بر قاب ایچنده اولارق اداره خانه منده و کتابخانه ده ایکی غروش فیأله ساتیلکده در . طفره ایچون یکری یاره پوسته اجری ضم اولنور .

احمد ساقی { مدیر مسئول : احمد حلمی
بک مطبعه سی